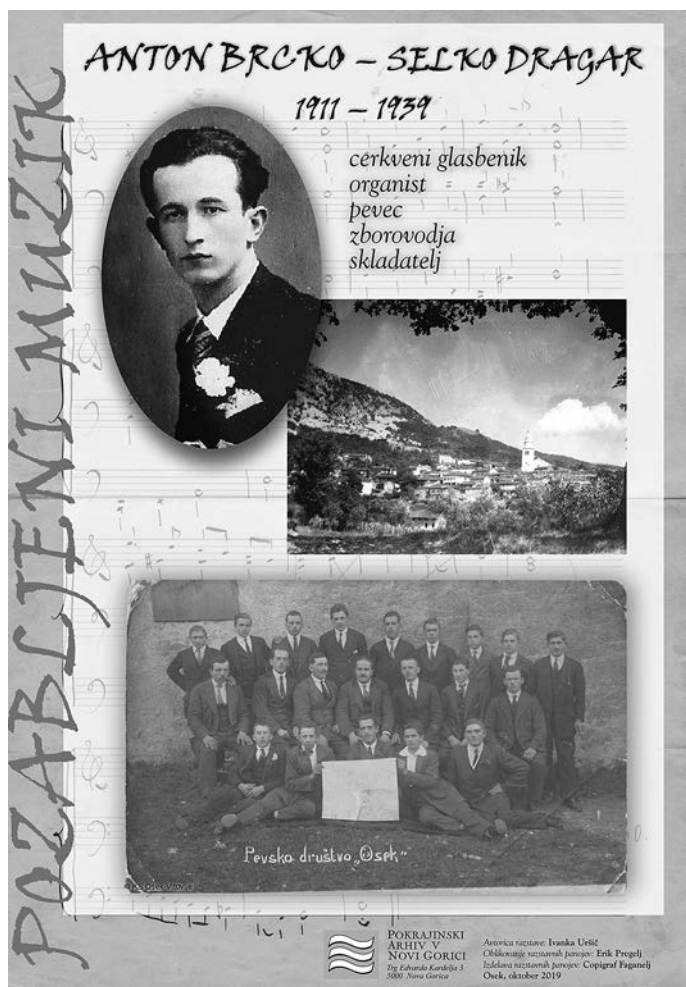

Brcka pri njegovem glasbenem in osebnostnem razvoju ter njegove predhodnike. Venceslav Bele, Vinko Vodopivec, Lojze Bratuž in številni drugi kulturni delavci so bili v času fašističnega režima zaradi svoje neomajne zavedne drže deležni številnih trpkih preizkušenj in zagotovo je bil tudi to razlog, da se je Brcko, ki je v tem času ustvarjal pod psevdonimom Selko Dragar, odločil zapustiti domači kraj in svoje novo domovanje poiskati v Jugoslaviji. Zadnji del razstave je namenjen prav temu obdobju umetnikovega življenja, ko se je najprej preselil v Ljubljano, nato pa zadnja leta svojega življenja preživel v Slovenskih Konjicah. Tam se je preživljal kot učitelj glasbe, obenem pa v Katoliško-izobraževalnem društvu vodil pevske zbor, godbo na pihala, nekaj časa pa tudi godalni orkester. Predzadnji pano razstave predstavi še Brckov bogat ustvarjalni opus, podrobnejši vpogled vanj pa podaja tudi monografiji priložena zgoščenka.

Razstava je torej skupaj s knjigo predstavlja širši javnosti pravzaprav precej neznanega kulturnega delavca, pozabljenega »muzika« iz Oseka, ki je v svojem kratkem življenju ustvaril opus več kot sto glasbenih del. Obenem je bil s knjigo in razstavo podan nov kamenček v mozaiku razumevanja težkega položaja primorskih kulturnih delavcev v času med obema vojnama. Žal je bila življenjska pot Antona Brcka kratka – umrl je 21. februarja 1939 v Slovenskih Konjicah, star komaj 27 let. Brckovo zapuščino je Andrej Marinčič leta 2018 izročil Pokrajinskemu arhivu v Novi Gorici.

Razstava bo do nadaljnjega na ogled v prostorih Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici.

Uroš Lavrenčič Mugerli

Arhivske »cvetke« ali tudi uradni dokumenti so lahko zabavni, razstava, pripravljena v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) in Tedna kulturne dediščine (TKD) 2019 (28. 9.–12. 10. 2019)

Oblikovanje razstavnih panojev: Erik Pregelj

Večina ljudi ob besedni zvezi arhivski dokumenti najprej pomisli na suhoparna uradniška pisanja in togo birokratsko izrazoslovje. Vendar so lahko uradni dokumenti tudi šaljivi, kdaj pa kdaj rahlo zbadljivi, predvsem pa ljudsko iskreni.

Arhivisti Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici smo arhivske »cvetke« v arhivskih fondih in zbirkah »nabirali« že dalj časa. Med obdelovanjem arhivskega gradiva smo namreč tu pa tam naleteli na dokumente, ob katerih smo se hudo mušno namuznili, pritajeno zahihitali, včasih pa so nas dokumenti nasmejali do solz. Piscem dokumentov se tovrstna tematika verjetno ni zdela tako zabavna, kot se razodeva danes nam, saj je kar nekaj od njih nastalo kot odraz stiske ali nevednosti, v kateri so se znašli, v nekaterih dokumentih zaznamo iskrico kljubovalnosti oziroma upora proti tedanji oblasti, spet tretji so verna podoba časa, v katerem so bili ustvarjeni.

Ker smo si že nekaj časa prizadevali, da bi tovrstno arhivsko gradivo predstavili javnosti, smo v okviru Dnevo evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine, ki so lani nosili podnaslov: Dediščina # umetnost # razvedrilo, pripravili razstavo, na kateri smo razstavili dokumente, ki se na zabaven način dotikajo našega vsakdana. Tako nas dokumenti popeljejo skozi obdobja življenja vsakega človeka. Najprej se pomudimo v otroštvu, ki nekoč ni bilo samo brezskrbno in prijetno, nato vstopimo v mladostna leta, ko si pošiljamo ljubezenska sporočila in »strogo resno« odidemo na služenje vojaškega roka, kasneje začnemo spoznavati različne značaje v družbi ter trdo pristanemo na tleh, ko trčimo ob »vsemogočno roko oblasti«. Na koncu pa se srečamo še z večnim vprašanjem svoje minljivosti.

Razstava je bila od konca septembra 2019 do začetka februarja 2020 postavljena na ogled v pritličnih prostorih Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici, nato je bila predstavljena v prostore Goriške knjižnice Franceta Bevka, kjer je naletela na pozitiven odziv publike, zato ostaja tam razstavljena do nadaljnjega.

dr. Tanja Martelanc

Razstava in katalog »Fotografske metamorfoze Ptuja v šestdesetih in sedemdesetih letih 20. stoletja«, Zgodovinski arhiv na Ptuj, 20. junij 2019–januar 2020

Ptuj: Zgodovinski arhiv na Ptuj, 2019, str. 45.

Ob praznovanju prve pisne omembe Ptuja – Poetovia (Tacit, anno 69) v antičnih pisnih virih (Historiae) smo se želeli mestu in njegovim prebivalcem ob pomembni obletnici pokloniti

